

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	Педагогіки, української та іноземної філології	Рік навчання	3 (2-скор)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	обов'язкова
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво	Семестри	5 (3-скор)

УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ «ГРАФІКА»

ГРУПА Г19-1,

ГРУПА Г-20-СКОР

Семестр 5 (3) (осінній семестр)

01 вересня – 14 грудня

Викладач	Голтвеницька Маргарита Володимирівна, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри педагогіки, української та іноземної філології		
E-mail	margarita_info@ukr.net		
Заняття	Четвер	13.00-14.35	ауд. 303а (2 корпус)
Адреса	ауд. 301, поверх 3, корпус 2, вул. Мистецтв, 6		
Телефон	(057) 706-02-46 (кафедра ПУІФ)		

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Електронне листування – офіційний канал комунікації з викладачем у робочі дні поза заняттями. Умови листування: 1) у *темі* листа обов'язково зазначити назву дисципліни (*скорочено* – УМПС); 2) у полі тексту листа зазначити адресанта (анонімні листи розглядатися не будуть); 3) файли підписувати за зразком: *прізвище_завдання*. *Розширення: текст – doc, docx, ілюстрації – jpeg, pdf*. Усі види самостійних та індивідуальних робіт надсилаються на пошту викладача. Консультації з викладачем щодо питань, пов'язаних із дисципліною, відбуваються у визначений день і час.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення практичного курсу «Українська мова за професійним спрямуванням» є мова фахової галузі. Тому велика увага під час вивчення всіх тем приділяється засвоєнню мовних стереотипів комунікацій певного фаху. Робота над культурою мови студентів проводиться з урахуванням двох аспектів: підвищення загальномовної культури майбутніх спеціалістів та їх фахової мовної культури.

Основна увага на заняттях зосереджується на різних видах словникової роботи, що має на меті навчити студентів працювати з різними видами словників, збагатити словниковий запас термінологічною, фаховою лексикою, складати тексти фахової документації.

При опрацюванні термінологічної, фахової та інших груп лексики звертається увага на правопис, вимову й стилістичні функції аналізованих слів, що сприяє підвищенню загальномовної культури майбутніх спеціалістів.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Силабус; програма навчальної дисципліни.
2. Методичні рекомендації до практичних занять // Голтвеницька М.В. «Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням». – Харків. – 2021.- 51с.
3. Тренувальні вправи з основних тем курсу.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспектування, ручка. Магнітна дошка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет, смартфон) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань Microsoft Word.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» є підвищення рівня загальномовної підготовки, мовної грамотності, комунікативної компетентності студентів, практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового, розмовного стилів української мови, що забезпечить професійне спілкування на належному мовному рівні.

Завдання навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» обумовлені встановленими вимогами до знань для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня *бакалавр*, а саме:

- сформувати чітке і правильне розуміння ролі державної мови у професійній діяльності;
- забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення;
- виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні;
- розвивати творче мислення студентів;
- виховати повагу до української літературної мови, до мовних традицій.
- сформувати навички оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ:

- *застосовувати основні правила морфології та синтаксису для розуміння і складання текстів державною мовою;*
- *формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення;*
- *користуватися мовною і писемною формами ділового мовлення;*
- *грунтовно засвоїти норми сучасної української літературної мови й практично оволодіти ними;*

- працювати над повсякденним удосконаленням особистого рівня мовленнєвої культури;
- створювати й редагувати зв'язні тексти різних стилів і жанрів;
- самостійно працювати з мовознавчою літературою;
- збагачувати свій активний словник, звертаючись до різноманітних джерел, як от: художні тексти, довідкова література, фольклор тощо;
- урізноманітнювати своє мовлення виражальними засобами;
- володіти навичками синхронного перекладу з інших мов на українську мову;
- вільно володіти засобами сучасної української літературної мови та невербальними засобами комунікації;
- виголошувати промови перед широким загалом, зокрема й експромтом.

КОМПЕТЕНТНОСТІ БАКАЛАВРА, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

	<ul style="list-style-type: none"> - вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення; - <i>здатність до письмової та усної комунікації державною мовою;</i> - вміння логічно вірно, аргументовано і ясно будувати усну і писемну фахову мову; - уміння створювати і редагувати тексти професійного призначення українською мовою; - вміння використовувати основні положення і методи гуманітарних наук у професійній діяльності; - володіння сучасною культурою наукового дослідження з використанням інформаційно-комунікаційних технологій; - здатність володіти знаннями й уміннями, спрямованими на досягнення успіху в професійній кар'єрі; - здатність презентувати результати дослідження в українських і міжнародних дослідницьких колективах.
--	---

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» органічно продовжує формування мовної компетенції майбутнього фахівця. Зміст дисципліни покликаний не лише узагальнити й систематизувати знання з української мови, набуті студентами у школі, а й сформувати мовну особистість, обізнану з культурою усного і писемного мовлення, яка вміє в повному обсязі використовувати набуті знання, уміння і навички для оптимальної мовної поведінки в професійній сфері.

Дисципліна вивчається протягом одного семестру 1-го курсу (3 кредити ECTS, 90 навчальних години, в тому числі 30 годин — аудиторні практичні заняття, самостійна робота – 60 год. Усього курс має 2 змістовні модулі та 8 тем.

Вивчення студентами навчальної дисципліни завершується іспитом.

Осінній семестр: 90 годин: 30 — практичні заняття, 60 — самостійні.

Змістовий модуль 1

Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування.

Тема 2. Основи культури української мови.

Тема 3. Риторика і мистецтво презентації.

Тема 4. Культура усного фахового спілкування.

Змістовий модуль 2

Тема 5. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.

Тема 6. Українська термінологія в професійному спілкуванні.

Тема 7. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні.

Тема 8. Проблеми перекладу і редагування наукових текстів.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються на практичних заняттях. Лабораторні заняття не передбачені. Для оволодіння матеріалом дисципліни, окрім аудиторної роботи, значна увага приділяється самостійній роботі, яка є основним способом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових аудиторних занять. Для підготовки студента в рамках самостійної роботи необхідне більш поглиблене вивчення літератури, включаючи додаткову. Неодмінною умовою ефективної СРС є стислий конспект у вигляді дослівних тематичних виписок та фіксування принагідних ідей студента. Для подальшого цитування слід помічати джерело та сторінку. При написанні есе, рефератів, контрольних-дослідницьких робіт потрібно, наводячи різні точки зору, концепції з того чи іншого приводу, уміти продемонструвати свою позицію. В СРС студента також дуже цінується самостійність підбору матеріалу та самостійність суджень. Позиція повинна науково формулюватися та обґрунтовуватися. Одночасно викладення матеріалу повинно бути творчим, не переобтяженим цитуванням. СРС відображає постійні навчальні зусилля студента, придбані ним наукові навички, рівень освіти, ерудиції.

Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом із навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних занять.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Форми контролю знань: поточний, проміжний та підсумковий контроль.

Завданням *поточного контролю* є перевірка вивченого матеріалу, визначення ступеня його засвоєння, формування навичок самостійної роботи з текстами та спроможності їх осмислення та інтерпретації; навичок усної самопрезентації. Здійснюється під час аудиторних занять.

Проміжний контроль передбачає перевірку виконаних протягом відповідних тем/модулів завдань самостійної роботи студентів (контрольних робіт, наукових рефератів, анотування додаткової літератури, презентацій тощо) та здійснюється під час проведення модульно-тематичних атестацій.

Підсумковий контроль виконується з метою оцінювання рівня знань, вмінь і навичок, отриманих студентом протягом семестру. Система підсумкового контролю передбачає оцінювання рівня знань всіх тем дисципліни. Загальний бал складається із суми балів з усіх видів навчальної роботи згідно із структурою залікових кредитів. Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання усіх навчальних завдань і наявності позитивних результатів з усіх форм поточного та проміжного контролю. Кількість балів, які студент може отримати за результатами підсумкового контролю, не може бути меншим за 60 % від загальної кількості балів (100 балів).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)		Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	А	А+	98–100	задовільно	64–74	D
			А	95–97		60–63	E
			А-	90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	В			незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	0–34	F
	75–81	С					

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. Викладач несе відповідальність за координацію процесу занять і особливу увагу повинен приділяти досягненню програмних результатів з навчальної дисципліни. На заняттях викладач має заохочувати студентів до висловлення власної думки за темою заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.

Викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі найновіших досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити студентів. Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими освітніми потребами (в межах означеної аудиторії).

ПРАВИЛА СТУДЕНТА

Під час занять студенти зобов'язані вимкнути звук на всіх комп'ютерних та мобільних пристроях. У разі необхідності студент має право вийти з аудиторії (окрім іспиту).

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Студент повинен виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану. В обов'язковому порядку відвідувати всі види навчальних занять, які передбачені навчальним планом. Пропускати заняття без поважних причин неприпустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно опрацювати матеріал, виконати блок індивідуальних завдань і відповісти на ключові питання з пропущеної теми. Обов'язковою є присутність студента на проміжному контролі та іспиті.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, рефератах, при складанні іспиту). Якщо під час рубіжного контролю студент списує, то втрачає право отримати бали за тему. Якщо факт академічної недоброчесності зафіксовано на іспиті – студент отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Тиждень	Тема	Вид заняття	Зміст	Години	Рубіжний контроль	Деталі
1	1	практичне заняття	Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови.	2		С.57-62
2	1	практичне заняття	Функціональні стилі української мови та сфера їх застосування.	2		С. 130-133
3	2	практичне заняття	Мова і культура мовлення в житті професійного комунікатора.	2		С.94-101
4	2	практичне заняття	Словники у професійному мовленні. Парадигма мовних формул.	2		С.104-105
5	3	практичне заняття	Поняття про ораторську (риторичну) компетенцію. Публічний виступ.	2		С.207-210
6	3	практичне заняття	Презентація як різновид публічного мовлення.	2		С.190-193
7			Заняття випадає через свято			
8	4	практичне заняття	Особливості усного спілкування. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування.	2	МК Повідомлення на наукову тему	С.173-177 С.231-235
9	5	практичне заняття	Класифікація документів. Національний стандарт України. Документація з кадрово-контрактних питань.	2		С.304-314 С.357-360
10	6	практичне заняття	Історія і сучасні проблеми української термінології.	2		С.528-530
11	6	практичне заняття	Термінологія обраного фаху.	2	Фаховий словник	
12	7	практичне	Становлення і	2		С.572-594

		заняття	розвиток наукового стилю української мови.			
13	7	практичне заняття	Оформлювання результатів наукової діяльності. Науковий етикет.	2	Реферат	С.594-597
14	8	практичне заняття	Суть і види перекладу.	2		С.600-610
15	8	практичне заняття	Особливості редагування наукового тексту.	1		С.629-633
15	8	практичне заняття	Модульна контрольна робота	1	Залікова контрольна робота	Видається у друкованому вигляді

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Поточне тестування та самостійна робота														СРС	ІНД 3	Підсум- ковий модуль- ний конт- роль	Загальна сума балів
Змістовий модуль № 1							Змістовий модуль № 2										
T 1	T 2	T 3	T 4				T 5	T 6	T 7	T 8							
10	10	10	10				10	10	10	10							
40							40							10	10	100	

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

- A 10** Студент показав переконливе володіння матеріалом усіх тем курсу, не допустив жодної фактичної помилки.
- B 9-8** Студент показав достатнє володіння матеріалом усіх тем курсу, допустив одну-дві фактичні помилки.
- C 7-6** Студент показав недостатнє володіння матеріалом усіх тем курсу, допустив кілька фактичних помилок.
- D 5-4** Студент в принципі володіє основним матеріалом курсу, але не достатньо розуміє матеріал.
- E 3** Студент недостатньо оволодів матеріалом курсу. Погано розуміє матеріал.
- FX 2** Студент майже не володіє матеріалом курсу.
- F 1** Студент взагалі не володіє матеріалом курсу.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Розширений список літератури наведено у навчальних матеріалах. Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

1. Український правопис з коментарями та примітками до нової редакції. Х.: Ранок, 2020.
2. Борбунюк В. Іноземна (українська) мова у науковій діяльності: конспект лекцій для аспірантів 1 і 2 року навчання з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» ОНП 022 «Дизайн», 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» / Валентина Борбунюк. Харків: ХДАДМ, 2021. 115 с.
3. Голтвеницька М.В. «Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням». Харків, 2021. 51с.
4. Голтвеницька М.В. Компетентнісний підхід у викладанні української мови за професійним спрямуванням здобувачам вищої освіти спеціалізації «Промисловий дизайн»// «Problemy nowoczesnej edukacji». Czestochowa. 2018. TomVIII. P. 41-48.
5. Глушик С.В., Дияк О.В., Шевчук С.В. Сучасні ділові папери: Навчальний посібник. К.:Арій, 2009.
6. Шевчук С.В., Кабиш О.О. Українська мова за професійним спрямуванням. Робочий зошит-практикум. К.: Алерта, 2018. 216 с.
7. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. К.: Алерта, 2019. 640 с.
8. Шевчук С.В., Лобода Т.М. Практикум з української мови: Модульний курс: Навч. посіб. К.: Алерта, 2009.

Інформаційні ресурси

1. Орфографічний словник української мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.slovnyk.ua/>
2. Словник української мови (в 11 т.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sum.in.ua/>
3. Шевчук С.В. Українська мова за професійним спрямуванням / Шевчук С.В., Клименко І.В. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/1180091240664/dokumentoznavstvo/oformlyuvannya_rezultativ_naukovoyi_diyalnosti